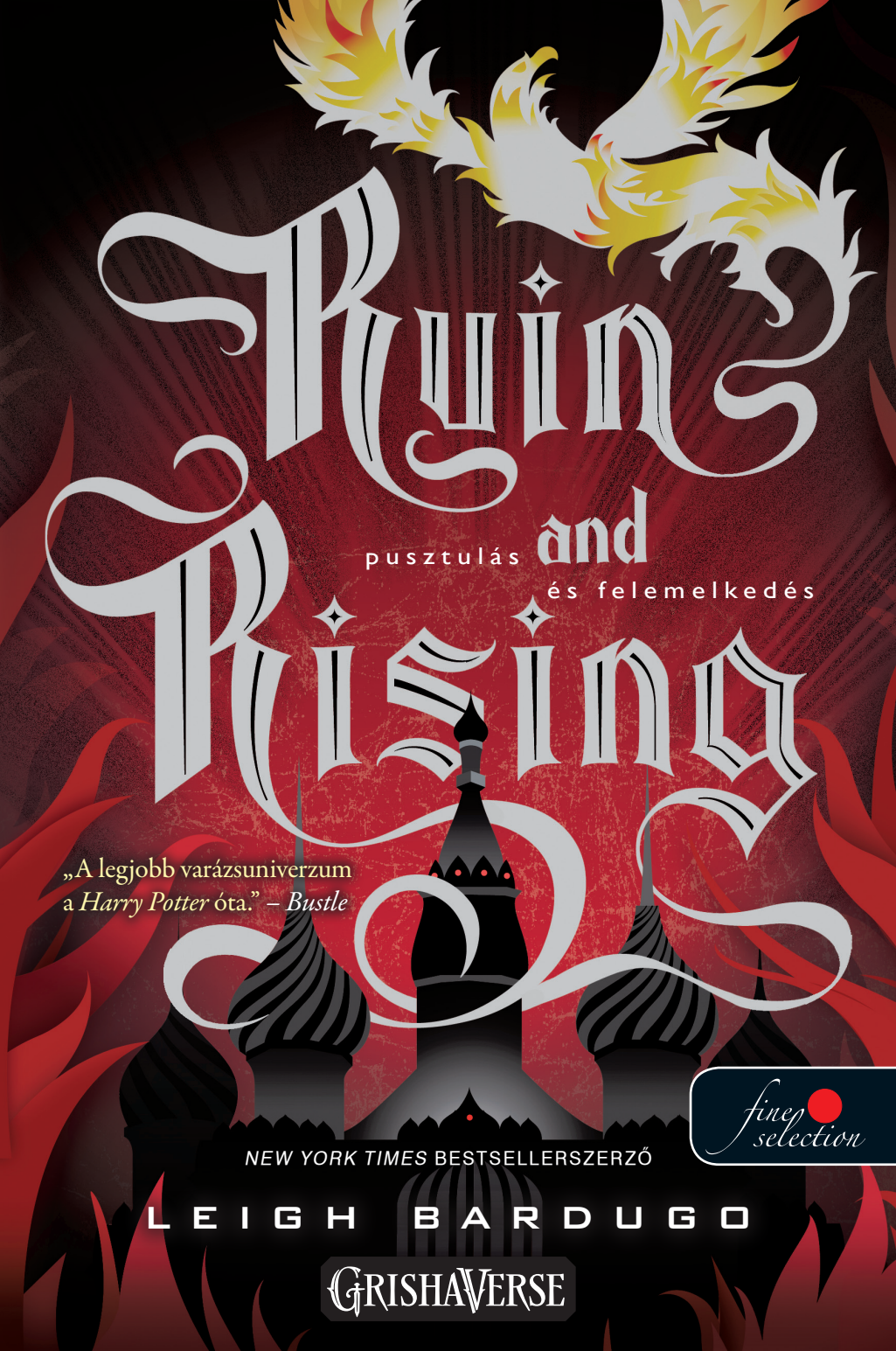

Ruin and Rising

pusztulás
és felemelkedés

„A legjobb varázsuniverzum
a *Harry Potter* óta.” – *Bustle*

NEW YORK TIMES BESTSELLERSZERZŐ

LEIGH BARDUGO

GRISHAVERSE

fine
selection

LEIGH BARDUGO

Ruin
and
Rising
pusztulás és felemelkedés

Első kiadás

Könyvmolyképző Kiadó, Szeged, 2019

*Apámnak, Harve-nak –
Időnként a hőseink nem tartanak ki a végig.*

GRISÁK

A Második Hadsereg katonái

Az Alaptudomány mesterei

KORPORÁLOK

(AZ ÉLET ÉS HALÁL REPIDJE)

Szívtörők

Gyógyítók

ÉTHERÁLOK

(AZ ÍDÉZŐK REPIDJE)

Szélhívók

Pokolhívók

Hullámhívók

MATYERÁLOK

(A FABRIKÁTOROK REPIDJE)

Djuraszták

Alkimisták

A SZÖRNYETŰ IZUMRUDPAK HÍVTÁK, a nagy féregnek, és egyesek szerint ő ásta a Ravka alatt futó alagutakat. Sosem szűnő éhségtől hajtva falta az iszapot és a sódert, egyre mélyebbre és mélyebbre ásta magát a földben, keresve valamit, amivel csillapíthatná éhségét, míg túl messzire nem ment, hogy aztán eltévedjen a sötétben.

Ugyan ez csak egy mese volt, de a Fehér-Katedrálisban az emberek azért ügyeltek rá, hogy ne keveredjenek el túl messzire a főhajók körül kanyargó folyosóktól. Az alagutak homályos üregeiben furcsa neszek, nyögések és megmagyarázhatatlan morajlások visszhangzottak; a csend fagyos zugait csak néha törte meg egy-egy halk szisszenés, aminek nem lehetett tudni az eredetét, vagy éppen egy hosszú, inas test surrogása, ami közelebb kígyózott az egyik közeli folyosóban prédát keresve. Ezekben a pillanatokban könnyen hihető volt, hogy Izumrud itt él valahol, várja, hogy a hősök kiáltozása felébreszse, és egy finom ebédről álmodik: hátha valami ártatlan gyermek besétál a szájába. Egy ilyen fenevad csak pihen, nem hal meg soha.

A fiú mesélte el a lánynak ezt a történetet és a többi is, az összes új mesét, amit csak hallott, régebben, amikor még a lány közelébe engedték. Leült a lány ágya mellé, próbálta rávenni, hogy egyen, hallgatta tüdeje fájdalmas sípolását, és mesélt a folyóról, amit megszelídített a hatalmas hullámhívó, aki képes volt a közetrétegeken is átúszni egy varázslatos érmét keresve. Suttogva mesélt a szegény, megátkozott Peljekinről, aki magányos lényként ezer éve töri a követ varázscsákányával, üregeket és folyosókat vájva, bár nem keres semmit, csupán az idejét üti el vele, aranyat és drágakövet halmozva fel, amit azután esze ágában sincs elkölteni.

De egyik reggel, amikor a fiú megint a lány szobájához ment, fegyveresek állták útját. És amikor nem volt hajlandó elmenni onnan, láncra verve vonsozták el. A pap pedig figyelmeztette, hogy csak a hit hozza meg neki a békét, és csak az engedelmesség tartja életben.

A cellájába zárt lány, aki egyedül volt, leszámítva a csepegő vizet és lassan verő szívét, tudta, hogy az Izumrudról szóló mesék igazak. Hiszen őt is lenyelte egészben, felfalta, és a Fehér-Katedrális visszhangos alabástromgyomrában csak a szent maradt.

A ΣΕΠΤ ΜΙΠΔΕΠΠΑΡ arra ébredt, hogy a nevét kántálják, a serege napról napra nőtt, sorait egyre duzzasztották az éhesek és a reményvesztettek, a sebesült katonák és a puskát éppen csak elbíró gyerekek. A pap elmondta a híveknek, hogy egy napon a szentből cárnő lesz, és ők hittek neki. De azért eltűnődtek viharvert és titokzatos udvartartásán: a hollófekete hajú, éles nyelvű szélhívón, a szörnyű sebekkel borított, fekete imasálas Tönkretetten, a könyvei és különös

szerkezetei fölött gubbasztó sápatag tudóson. Ők voltak a Második Hadsereg szálnalmas maradványai – egy szenthez méltatlan társaság.

Kevesen tudták, hogy megtörték. Hogy bárminemű hatalommal is áldották meg, legyen az isteni vagy másféle, az mostanra elhagyta – vagy legalábbis elérhetetlenné vált. Híveit tisztos távolságra tartották tőle, hogy ne láthassák a szeme helyén keletkezett két sötét üreget, és azt, hogy rémülten hörögve szívja be a levegőt. Lassan, tétován haladt, csontjai törékenyek voltak testében, akár az uszadék fa, ám mindenki ebbe a beteges leányba fektette reményét.

A felszínen az új cár uralkodott árnyhordájával, és követelte, hogy szolgáltatassák ki neki a napidézőt. Felváltva fenyegetőzött és kínált jutalmat, de csak egy kihívója támadt – egy törvényen kívüli, akit a nép Léghercegnek nevezett el. Végigdúlta az északi határt, támadta az utánpótlásvonalakat, arra kényszerítette az árnykirályt, hogy megújítsa a kereskedelmet és utazást a Zónán át, amit csak szerencsével és a pokolhívóknak a szörnyeket kordában tartó tüzével lehetett átvészelni.

Akadtak, akik szerint ez a kihívó egy Lancov herceg volt. Mások szerint egy fjerdei lázadó, aki nem volt hajlandó a boszorkányok oldalán küzdeni. Ám abban mindenki egyetértett, hogy minden bizonynyal ő is rendelkezik saját erővel.

A szent föld alatti ketrece rácsait rázta. Ez az ő háborúja volt, és ő követelte a szabadságát, hogy megvívhasa. A pap azonban nemet mondott.

De a pap elfelejtette, hogy a lány, mielőtt grisa és szent lett, Keramzin kísértete volt. Ő és a fiú úgy halmazták fel a titkokat, ahogy Peljekin a kincseit. Tudták, hogyan legyenek tolvajok és fantomok, hogyan titkolják el az erőt ugyanúgy, ahogy a csínyeket is. Mint a

herceg birtokán a tanítók, a pap is azt hitte, ismeri a lányt, és tudja, mire képes.

Tévedett.

Nem hallotta meg titkos nyelvüket, nem értette meg, hogy a fiú milyen elszánt. Nem látta a pillanatot, amikortól a lány már nem teherként hordozta a gyengeségét, hanem álcaként.

FARAGOTT KŐERKÉLYEIN ÁLLTAM széttárt karral, reszketve, olcsó köntösömben, és próbáltam jó munkát végezni. A *keftám* foltokból készült, annak a ruhának a maradványaiból varrták, amit a palotából menekülésem éjszakáján viseltem, meg egy rikító függönyből, amiről úgy tudtam, hogy egy Szala melletti egykori színház kelléke volt. Az előcsarnok csilláiról leszedett gyöngyök pedig a szegélyét díszítették. A kézelőjénél a hímzés máris foszladozni kezdett. David és Zsenya minden tőlük telhetőt megtettek, de a föld alatt csak korlátozott lehetőségeik voltak.

Messziről működött a megtévesztés, az öltözék aranszínben tündökölt a fényben, ami mintha a tenyeremből sugárzott volna, hogy fényesen megcsillanjon a messze lent álló híveim eksztázisba rándult arcán. Közelről az egész csak laza öltésekből és talmi csillogásból állt. Ahogy én is. A toldozott-foltozott szent.

Az Apparátus hangja betöltötte a Fehér-Katedrálist, a tömeg pedig behunyt szemmel, kezét felemelve ingott jobbra-balra, mint egy

pipacsmező, ahol karjuk volt a fakó szár, amit olyan szél mozgatott, amit én nem éreztem. Követtem a begyakorolt mozdulatsorokat, szándékosan úgy tettem, hogy David és az őt ma reggel segítő valamelyik pokolhívó követni tudja a mozgásomat az erkély feletti rejtett szobából. Rettegtem a reggeli imáktól, de a pap szerint szükség volt erre a színjátékra.

– Ajándékot adsz a népednek, Szankta Alina – mondta. – És reményt.

Az igazat megvallva, ez csak illúzió volt, halvány visszképe annak a fénynek, amit egykor uraltam. Az aranyszínű párát a pokolhívók tüze keltette, és arról a vert tükörtányérról verődött vissza, amit David eszkábált össze egy megmentett üvegtáblából. Olyasmi volt, mint azok a tükörtányérok, amikkel hiábavalóan próbáltuk visszaverni az Éjúr hordáját az Os Alta-i csatában. Megleptek minket, és az én hatalmam, David minden zsenialitása, és Nyikolaj találékonysága sem bizonyult elegendőnek, hogy megakadályozza a vérontást. Azóta még egy napsugarat sem tudtam megidézni, de az Apparátus nyája sosem látta, hogy mire lehet képes a szentjük, és egyelőre a megtévesztés elég volt.

Az Apparátus befejezte a prédikációt. Ez jelezte a szertartás végét. A pokolhívók gondoskodtak róla, hogy a fény ott villogjon körülöttem. Összevissza ugrált és hullámozott, aztán végül elhalt, amikor leengedtem a karomat. Nos, most már tudtam, ki kezeli ma a tüzet Daviddal. Rosszalló pillantást vetettem az üreg felé. *Harshaw*. Ő mindig elragadtatta magát. Három pokolhívónak sikerült kijutnia a Kis Palotában vívott csatából, de az egyikük alig pár nappal később belehalt a sebeibe. A két megmaradt közül Harshaw volt az erősebb és a kiszámíthatatlanabb.

Lelépdeltem az emelvényről, alig várva, hogy eltűnhessek az Apparátus közeléből, de a lábam megrogyott, és megbotlottam. A pap elkapott, segített visszanyerni az egyensúlyomat.

– Légy óvatos, Alina Sztarkov! Nem vigyázol a testi épségedre.

– Köszönet – mondtam. Szerettem volna elhúzódní tőle, az őt mindenhol körüllellgő frissen felforgatott föld- és tömjéuszagtól.

– Ma nem érzed jól magad.

– Csak ügyetlenkedtem. – Mindketten tudtuk, hogy hazudok. Már erősebb voltam, mint amikor a Fehér-Katedrálisba jöttem... a csontjaím mostarra összeforrtak, sikerült bent tartanom az ételt... de a testem törekeny maradt, folyton gyötörte a fájdalom és a szüntelen fáradtság.

– Talán jót tenne egy nap pihenés.

A fogamat csikorgattam. Még egy nap a szobámba zárva. Visszanyeltem a bosszúságomat, és erőtlenül elmosolyodtam. Tudtam, hogy a pap mit szeretne látni.

– Nagyon fázom – mondtam. – Jót tenne nekem egy kis idő a Katalanban. – Szigorúan véve ez igaz is volt. A Fehér-Katedrálisban kizárólag a konyhákban lehetett megfékezni a nyirkosságot. Mostarra legalább egy reggelizőtűzet gyűjtottak már. A nagy, kerek üreget megtölti majd a süő kenyér és az édes kása illata, amit a szakácsok a felszíni szövetségeseinktől kapott és a zárandokok által felhalmozott szárított borsóból és tejporból kotyvasztottak.

Biztos, ami biztos, megborzongtam, de a pap erre mindössze egy semmitmondó „hmm”-mel felelt.

A barlang mélyén mozgásra lettem figyelmes: új zárandokok érkeztek. Önkéntelenül is egy stratégia szemével néztem rájuk. Közülük egyesek az Első Hadsereg egyenruháját viselték, ami elárulta, hogy katonaszökevények. Mind fiatalok és erősek voltak.

– Veteránok nincsenek? – kérdeztem. – Sem özvegyek?

– Fárasztó a föld alatti út – felelte az Apparátus. – Sokan túl gyengék vagy öregek hozzá, hogy megtegyék. Szívesebben maradnak otthonuk kényelmében.

Aligha. Hiszen jöttek mankós és botra támaszkodó zarándokok is, függetlenül attól, hogy milyen öregek vagy betegek voltak. Még a haldoklók is eljöttek, hogy utolsó napjaikban lássák a napszentet. A vállam felett lopva hátrapillantottam. Éppen csak ki tudtam venni a szakállas és állig felfegyverzett papgárdistákat, amint őr állnak a boltíves folyosón. Szerzetesek voltak, olyan tudós papok, mint maga az Apparátus, és a föld alatt csak ők viselhettek fegyvert. Odafent álltak a kapuőrzők, akiknek a kémeket és a hitetleneket kellett kiszimatolniuk, és csak az arra érdemeseknek adni menedéket. Később aztán a zarándokok száma csökkenni kezdett, és a sorainkhoz csatlakozók inkább tűntek erősnek és épnek, mintsem jámbornak. Az Apparátus katonának alkalmas embereket akart, nem újabb etetni való szájakat.

– Felkereshetném a betegeket és az öregeket – vettem fel. Tudtam, hogy a vita hiábavaló, de azért megpróbáltam. Szinte elvárás volt már. – A szentnek le kell mennie a népe közé, nem pedig bujkálnia, mint egy patkánynak a lyukban.

Az Apparátus elmosolyodott – azzal a jóindulatú, önelégült mosollyal, amit a zarándokok imádtak, és amitől nekem legszívesebben ordítani támadt volna kedvem.

– Baj idején sok állat húzódik a föld alá. Így maradnak életben – közölte. – Miután a bolondok megvívják a csatáikat, a patkányok fognak uralkodni a mezőiken és a városaikban.

És lakmároznak a holtakon – gondoltam megborzongva. Mintha csak olvasna a gondolataimban, az egyik kezét a vállamra tette. Az ujjai hosszúak voltak és fehérek, úgy terültek szét a karomon, akár

egy viaszszínű pók. Ha a mozdulatát vigasztalónak szánta, hát kudarcot vallott.

– Türelem, Alina Sztarkov. Felkelünk, amint eljött az ideje, de nem előbb.

Türelem. Mindenre ez volt a receptje. Ellenálltam a késztetésnek, hogy megérintsem csupasz csuklómát, a helyet, ahol a tűzmadár csontjainak kellene lennie. Megszereztem a tenger ostorának pikkeleyleit és a szarvasagancsot, de Morozova rejtélyének utolsó darabja még hiányzott. Lehet, hogy mostanra meglenne a harmadik erősítő is, ha az Apparátus segítene a vadászatban, vagy ha egyszerűen csak engeddi, hogy visszatérjünk a felszínre. De egy ilyen engedélynek ára lenne.

– Fázom – ismételtam, elrejtve a bosszúságomat. – A Katlanba szeretnék menni.

Erre a homlokát ráncolta.

– Nem szeretem, amikor ott összedugjátok a fejeteket azzal a lánnyal...

Mögöttünk az örök nyugtalanul dörmögni kezdtek, és eljutott hozzám egyetlen szó. *Razrusája.* Eloltam magamtól az Apparátus kezét, és elindultam a folyosón. A papgárdisták vigyázzba vágták magukat. Mint az összes fivérük, ők is barnába öltöztek és az arany napkorongot viselték, ugyanazt a szimbólumot, ami az Apparátus csuháját is díszítette. Az *én* szimbólumomat. Viszont sosem néztek egyenesen rám, sosem beszéltek velem vagy a többi grisa menekülttel. Helyette némán álltak a helyiségek sarkaiban, és mindenhova elkísértek, mint valamiféle szakállas, puskás kísértetek.

– Ezt a nevet tilos kiejteni – mondtam. Egyenesen előreszegezték a tekintetüket, mintha láthatatlan lennék. – Zsenya Szafinnak hívják, és én még mindig az Éjúr foglya lennék, ha ő nincs.

Semmi válasz. De láttam, hogy már a neve említésére megmerevednek. Felnőtt, fegyveres férfiak féltek egy sebhelyes lánytól. Babonás félnótások.

– Békesség, Szankta Alina – szólt az Apparátus, és a könyökömnél vezetve áterelt a folyosón a fogadóterembe. A mennyezet ezüsterezetű kövébe egy rózsát faragtak, a falakra pedig aranyglóriás szenteket festettek. Nyilvánvalóan a fabrikátorok műve volt, mivel a hagyományos festék nem sokáig bírta volna a Fehér-Katedrálisban uralkodó hideget és nyirkosságot. A pap beleereszkedett alacsony, fából ácsolt székébe, és intett nekem, hogy foglaljak helyet. Már attól kifulladtam, ha túl sokáig álldogáltam.

Rám sandított, szemügyre vette sárgás bőrrömet, a szemem alatti sötét foltokat.

– Bizonyos, hogy *Zsenya* többet is tehetne érted.

Több mint két hónap telt el az Éjúrral vívott csata óta, és még mindig nem épültem fel teljesen. A járomcsontom dühös felkiáltójelként állt ki az arcomból, és fehér hajzuhatagom olyan finom szálú volt, hogy szinte pókhálóként lebegett. Végül sikerült rábeszélnem az Apparárust, hogy *Zsenya* meglátogathasson a konyhákban, amennyiben megígéri, hogy használja a tudását, és szalonképesebbé tesz. Ő volt az egyetlen valódi kapcsolatom a többi grisával hetek óta. Minden pillanatát élveztem, minden egyes hírmorzsát.

– Minden tőle telhetőt megtesz – feleltem.

A pap felsóhajtott.

– Azt hiszem, mindnyájunknak türelmesnek kell lennünk. Idővel meggyógyulsz majd. A hit által. Az imádság által.

Hirtelen feltámadt a haragom. Átkozottul jól tudta, hogy egy valami gyógyítana meg: ha használnám az erőmet, de ehhez vissza kellett volna térnem a felszínre.

– Ha engednéd, hogy kimerészkedjek a föld fölé...

– Túlságosan drága vagy nekünk, Szankta Alina, és túl nagy a veszély. – Bocsánatkérően vállat vont. – Mivel te nem ügyelnél a testi épségedre, így én teszem.

Hallgattam. Ezt a játékot játszottuk, még hozzá azóta, hogy idehoztak. Az Apparátusnak rengeteget köszönhettem. Egyedül miatta jutottak ki a grisáim az Éjúr szörnyeivel vívott csatából. Biztonságos, föld alatti menedéket nyújtott a számunkra, de a Fehér-Katedrális minden egyes nappal egyre inkább érződött börtönnek, mint rejtekhelynek.

Összeérintette az ujjhegyeit.

– Hónapok teltek el, és te még mindig nem bízol bennem.

– Dehogynem – hazudtam. – Dehogynem bízom.

– Mégsem hagyod, hogy segítssek neked. Ha a tűzmadár a birtokunkban lenne, az mindent megváltoztathatna.

– David tanulmányozza Morozova naplóit. Biztosra veszem, hogy ott van bennük a válasz.

Az Apparátus fekete szemének lapos pillantása szinte belém furakodott. Azt gyanította, hogy tudom, merre lehet a tűzmadár – Morozova harmadik erősítője és a kulcs az egyetlen erő kioldásához, amivel legyőzhető lenne az Éjúr és elpusztítható a Zóna. És igaza is volt. Legalábbis reméltem, hogy igaza van. A helyre utaló egyetlen nyomot halvány gyerekkori emlékeim mélye rejtette és az a remény éltette, hogy Dvá Sztolbá porlepte romjai többek annál, mint aminek tűnnek. De akár igaza volt, akár tévedett, a tűzmadár lehetséges holléte olyan titoknak számított, amit meg akartam őrizni. Elzártak a föld alá, ahol szinte semmi hatalmam nem volt, és a papgárdisták kémkedtek utánam. Úgyhogy nem fogok lemondani az egyetlen előnyömről.

– Én csak a legjobbat szeretném neked, Alina Sztarkov. Neked és a barátaidnak. Olyan kevesen maradtak már. Ha valami történne velük...

– Békén hagyod őket – vicsorogtam, hirtelen megfedkezve arról, hogy kedvesen és aranyosan viselkedjek.

Az Apparátus pillantása túlságosan metsző volt ahhoz, hogy kedvemre legyen.

– Mindössze arra gondoltam, hogy a föld alatt előfordulhatnak balesetek. Tudom, hogy minden veszteség mélyen érintene téged, és hát annyira *gyenge* vagy. – Az utolsó előtti szónál kivillantotta az ínyét, ami fekete volt, akár egy farkasé.

Újra végigszáguldt rajtam a harag. A Fehér-Katedrálisban töltött első napomtól kezdve ott lebegett a levegőben a fenyegetés, mint valami sűrű, fojtogató füst, ami soha nem szűnő félelemként telepedt rám. Az Apparátus egyetlen esélyt sem szalasztott el, hogy emlékeztessen a sebezhetőségemre. Szinte gondolkodás nélkül mozgattam meg a ruhaujjból ki sem látszó ujjaimat. Árnyékok szökkentek a terem falaira.

Az Apparátus hátrahőkölt ültében. Homlokomat ráncolva néztem rá, értetlenséget színelve.

– Mi a baj? – kérdeztem.

Megköszörülte a torkát, a tekintete jobbra-balra villant.

– Nincs... semmi baj – hebegte.

Elegendtem az árnyékokat. A reakciója megérte a szédüléshullámot, ami rám tört, valahányszor ezt a trükköt használtam. És mindössze ennyire voltam képes. Ugráltathattam és táncoltathattam az árnyékokat, de semmi több. Ez szomorkás, halk visszhangja volt az Éjúr hatalmának, a megmaradt kevéske foszlány az összecsapásunkat követően, ami kis híján mindkettőnk életébe került. Akkor fedeztem fel,

amikor fényt próbáltam idézni, és erőlködve igyekeztem valami nagyobbá csiszolni, valamivé, amivel harcolhatok. Sikertelenül. Az árnyékok büntetésnek tűntek, egy nagyobb erő szellemeinek, ami csak engem gúnyolt, a színlelések és tükrök szentjét.

Az Apparátus felállt, igyekezett összeszedni magát.

– A levéltárba mész – közölte határozottan. – A csendes tanulás-
sal és merengéssel töltött idő majd segít, hogy elcsituljon az elméd.

Elfojtottam egy nyögést.

Ez valódi büntetés volt – órákon át böngészni eredménytelenül a régi, vallásos szövegeket, hátha említik Morozovát. Arról nem is szólva, hogy a levéltár nyirkos, nyomorúságos hely volt, ahol nyüzsögtek a papgárdisták.

– Elkísérlek – tette még hozzá. Ez egyre jobb!

– És a Katlan? – kérdeztem, és igyekeztem elrejteni a hangomba lopódzó csüggedést.

– Várhat. *Razru...* Zsenya meg fog várni – felelte, miközben követtem őt a folyosóra. – Ugye tudod, hogy nem kell ezért beoson-
nod a Katlanba? Itt is találkozhatsz vele. Kettesben.

A gárdistákra pillantottam, akik felzárkóztak mögém. Még hogy kettesben! Nevethetnékem támadt. De azt nem találtam nevetségesnek, hogy távol akart tartani a konyháktól. Lehet, hogy a főkürtő ma nem csak pár pillanatra nyílik meg. Halvány reménysugár volt ugyan, de másban nem bizakodhattam.

– Jobban szeretem a Katlant – válaszoltam. – Ott meleg van. – A leg-
jámborabb mosolyomat villantottam rá, az ajkamat kissé megremegtet-
tem, és hozzáfűztem: – Az otthonomra emlékeztet.

Ezt már szerette – az alázatos lány képét, aki a tűzhely mellett kuporog, ruhája vége leér a hamuba. Újabb illúzió, újabb fejezet a szentekről szóló könyvébe.

– Jól van – mondta végül.

Jó időbe telt, mire az erkélytől tekervényes utakon lejutottunk. A Fehér-Katedrális nevét alabástromfalairól és hatalmas főbarlangjáról kapta, amiben minden reggel és este az istentiszteleteket tartottuk. De ennél sokkal több volt – alagutak és barlangok kiterjedt hálózata, egy föld alatti város. Minden ízében gyűlöltem. A falakon átszivárgó, a mennyezetről csöpögő, a bőrömön gyöngyözve összegyűlő nedvességet. A soha el nem múló hideget. A repedésekben és hézagokban nyíló mérges gombákat és éjjeli virágokat. Gyűlöltem, ahogy az időt mértük: reggeli istentisztelet, délutáni ima, esti istentisztelet, szentek napjai, böjtölés napjai, böjtölés félnapjai. De leginkább azt gyűlöltem, hogy igazából egy kis patkánynak éreztem magam, egy sápadt és vörös szemű patkánynak, ami erőtlen, rózsaszínű karmaival kapargatja az útvesztője falait.

Az Apparátus a nagy üregtől északra nyíló barlangokon vezetett át, ahol a Szoldát Szol kiképzése folyt. Az emberek visszahátráltak a sziklafalig vagy kezüket kinyújtva megérintették aranyköntösöm ujját, ahogy elhaladtam mellettük. Lassan sétáltunk, méltóságteljesen – a szükség diktálta, mert nem tudtam ennél gyorsabban mozogni, különben kifulladtam. Az Apparátus nyája tudta, hogy beteg vagyok és imádkozott az egészségemért, de a pap aggódott, hogy ki törne a pánik, ha rájönnének, milyen törékeny az állapotom – hogy mennyire emberi vagyok.

A Szoldát Szol már megkezdte a kiképzést, mire megérkeztünk. Ők az Apparátus szent harcosai voltak, a napkatonák, akik karjukra és arcukra tetoválva viselték a jelképmet. Jelentős részük az Első Hadsereg szökevényeiből került ki, míg mások egyszerű, zabolátlan és halni kész ifjak voltak. Segítettek kimenekíteni engem a Kis Palotából, és ezért nagyon durva árat fizettek. Szentek vagy sem, nem

mérkőzhettek az Éjúr *nyicsevóival*. Az Éjurit azonban emberi katonák is szolgálták, ahogy grisák is, így hát kiképezték a Szoldát Szolt is.

Most viszont igazi fegyverek nélkül gyakorlatoztak, gyakorló-kardokkal és viaszgolyókkal megtöltött puskákkal. A Szoldát Szolt másféle zárandokok alkották: őket a napszentkultusz a változás ígéretével csábította a soraikba, és köztük szép számmal akadtak olyanok, akik ifjak voltak és egyes érzelmekkel viseltettek az Apparátus és az egyház régi szokásai iránt. Mióta megérkeztem a föld alá, az Apparátus szorosabb pórázra fogta őket. Szüksége volt rájuk, de nem bízott meg bennük teljesen. Ismertem az érzést.

Papgárdisták álltak a falak mentén, gondosan szemmel tartva a gyakorlatozást. Az ő lövedékeik igaziak voltak, ahogy szabvány pengéi is.

Amikor megérkeztünk a gyakorlótérre, láttam, hogy az egyik csoport összeverődve figyeli Malnak és a két túlélő pokolhívó egyikének, Stiggnak a küzdelmét. A vastagnyakú szőke férfi hírből sem ismerte a tréfát – ízig-vérig fjerdai volt.

Mal kitért egy tűznyaláb elől, de a második lángfröccsenés eltalálta az ingét. A nézők levegő után kaptak. Azt hittem, hogy Mal esetleg visszahátrál, de helyett rohamra lendült. Előrebukfencezett, kioltotta a lángokat a földön, és kirúgta Stigg alól a lábát. Egy szemvillanás alatt leszorította a pokolhívót, arccal lefelé. Lenyomta az ellenfele mindkét csuklóját, meggátolva, hogy újra támadhasson.

A figyelő napkatonák elismerő tapssal és füttel honorálták az előadást.

Zója az egyik válla felett hátravetette fénylő, fekete haját.

– Szép munka, Stigg. Leszorítottak, és már csak a verés van hátra.

Mal egyetlen pillantására elnémult.

– Elterelés, lefegyverzés, harcképtelenné tétel – közölte. – A trükk, hogy ne essünk pánikba. – Felállt, és felsegítette Stigget. – Jól vagy?

A fjerdai bosszúsan, mogorván meredt rá, de aztán bólintott, és átment gyakorolni egy helyes, ifjú katonával.

– Gyerünk, Stigg! – mondta a lány széles vigyorral. – Én nem leszek ennyire durva veled.

A lány arca ismerősnek tűnt, de beletelt egy időbe, mire beugrott – Ruby. Mal és én Poliznayában gyakoroltunk vele. A mi ezredünkben szolgált. Viharászós, vidám, olyan igazán boldog, flörtölős lány volt, aki miatt sutának és reménytelennek éreztem magam. Még mindig ugyanannak a könnyen mosolygós, hosszú, szőke fűrtű lánynak tűnt. De még messziről is láttam, hogy mennyire éber, hogy mennyire óvatos, és ez a háború következménye volt. Az arca jobb felére egy fekete napot tetováltatott. Furcsa érzés volt arra gondolni, hogy a lány, aki egykor szemben ült velem az étkezőben, most isteni lénynek tart.

Ritkaságszámba ment, hogy az Apparátus vagy a gárdistái ezen az útvonalon kísérték a levéltárba. Mi változott ma? A pap azért hozott most ide, hogy lássam seregem foszlányait, és emlékeztessen, milyen árat fizettem a tévedéseimért? Hogy megmutassa, milyen kevés szövetségese maradt?

Néztem, ahogy Mal párba állítja a napkatonákat a grisákkal. Ott voltak a szélhívók: Zója, Nágya és az öccse, Adrik. Stigg-gel és Harshaw-val ők alkották a megmaradt étherálokat. Harshaw-t viszont most semerre sem láttam. Alighanem visszabújt az ágyába, miután megidézte nekem a lángokat a reggeli ima alatt.

Ami a korporálokat illeti, a gyakorlótéren az egyetlen szívtörő, Tamar és tagbaszakadt ikertestvére, Tolja volt. Az életemet köszönhettem nekik, de ezt az adósságot nem szívesen tartottam számon. Közel álltak az Apparátushoz, a Szoldát Szol kiképzésével voltak megbízva, és hónapokon át hazudoztak nekem a Kis Palotában. Nem igazán tudtam,

mit gondoljak felőlük. A bizalom olyan fényűzés volt, amit aligha engedhettem meg magamnak.

A többi katonának ki kellett várnia a sorát a harcban. Egyszerűen túl kevés grisa maradt. Zsenya és David zárkózott volt, magának való, és amúgy sem értek túl sokat a harcban. Makszim, lévén gyógyító, szívesebben gyakorolta szakmáját a gyengélkedőn, bár az Apparátus nyájából csak kevesen bíztak meg annyira a grisákban, hogy igénybe vegyék a szolgálatait. Szergej erős szívétörőnek számított, de nekem azt mondták róla, hogy túlságosan instabil, ezért nem biztonságos a tanulók közelében tudni. A harc sűrűjében volt, amikor az Éjúr elindította meglepetésszerű támadását, és látta, amikor a lányt, akit szerezett, széttépik a szörnyek. A két szívétörőnk közül a másikat így vették el tőlünk a *nyicsevók* valahol a Kis Palota és a kápolna között.

Miattad történt, mondta egy hang a fejemben. *Miattad, mert te cserben hagytad őket.*

Az Apparátus hangja terelte el a figyelmemet a sötét gondolatokról.

– A fiú túllép a hatáskörén.

Követtem a tekintetét oda, ahol Mal járkált a katonák között, odaszólva az egyikhez, kiigazítva a másikat.

– Csak segít őket kiképezni – feleltem.

– Parancsokat osztogat. Orecev! – kiáltotta, magához intve a fiút. Megfeszültem, úgy néztem, ahogy Mal közeledik. Szinte alig láttam azóta, hogy kitiltották a szobámból. Eltekintve gondosan adagolt találkozásaimtól Zsenyával, az Apparátus elszigetelt minden lehetséges szövetségesemtől.

Mal megváltozott. A Kis Palotában hordott, egyenruhaként szolgáló durva szövésű, paraszti öltözékét viselte, viszont szikárabb és sápadtabb lett a föld alatt töltött időtől. Állkapcsán a keskeny heg éles vonalú domborműként ugrott ki.

TETSZIK? MI IS NAGYON SZERETJÜK.

Szívből ajánljuk,
ha örökre és felszabadult percekre vágysz!

**Már rendelhető!
ÉLVEZD MIHAMARABB!**

**MOST
KEDVEZMÉNNYEL**

lehet a tiéd!

[Megnézem.](#)

NE HAGYD KI!

Rendeld meg most a kiadónál!

Még több jó könyv

megjelenését támogatod vele.

[Imádom a jó könyveket. Kérem máris!](#)

Megállt előttünk, és meghajolt. Hónapok óta nem engedték ilyen közel hozzám.

– Nem te vagy itt a kapitány – közölte az Apparátus. – Tolja és Tamar magasabb rangúak nálad.

Mal bólintott.

– Azok.

– Akkor miért te vezeted a kiképzést?

– Nem vezetek én semmit – felelte a fiú. – Csak van mit tanítanom. Nekik pedig van mit tanulniuk.

Az már igaz – gondoltam keserűen. Mal nagyszerű volt a grisákkal vívott harcban; eszembe jutott, hogy állt ott vérzőn és kék-zöld foltokkal a Kis Palota istállójában egy szélhívó felett, kihívó és megvető tekintettel. Ez megint egy olyan emlék volt, ami nélkül remekül meglettem volna.

– Miért nincsenek megjelölve azok az újoncok? – intett az Apparátus egy csapat felé, aminek a tagjai fakardokkal vívtak a távolabbi falnál. Egyikük sem lehetett idősebb tizenkét évesnél.

– Mert gyerekek – felelte Mal jeges hangon.

– Ezt ők döntenek el. Megfosztanád őket az esélytől, hogy kimutas-sák ügyünk iránti hűségüket?

– Megfosztanám őket attól, hogy megbánják.

– Ilyen hatalommal senki nem bír.

Megrezdült egy izom Mal állkapcsán.

– Ha veszítünk, azok a tetoválások elárulják őket, hogy napkatonák voltak. Ennyi erővel nyugodtan odaállhatnának már most egy kivégzőosztag elé.

– Ezért nem viseled te sem a jelet az arcodon? Mert annyira nem hiszel a győzelmünkben?

Mal rám pillantott, majd újra az Apparátusra.